

Türk
Edebiyatı
-
Öykü

**O
K
T
A
Y
A
K
B
A
L**

**Yalnızlık
Bana
Yasak**

Bütün Öyküleri - II

Oktay Akbal, 1923'te İstanbul'da doğdu. Salih Şehabettin Bey'in oğlu, ilk gerçekçi Türk romancılarından Ebubekir Hâzım Tepeyran'ın torunudur.

Saint Benoit Fransız Lisesi'nde başladığı ortaöğrenimini, 1942'de İstiklal Lisesi'nde bitirdi. Bir süre İstanbul Üniversitesi Hukuk (1944) ve Edebiyat (1946) fakültelerine devam etti, ancak yüksek öğrenimini yarıda bırakarak kendini yazarlığa verdi.

Edebiyat ve gazetecilik dünyasına *Servet-i Fünun* dergisinde sekreterlik yaparak adım attı. *Vatan* gazetesinde sanat yazıları, kitap eleştirileri yazdı. 1969-1991 arası *Cumhuriyet* gazetesinde fıkra yazarlığı yaptı. 1992-1999 yılları arasında *Milliyet* gazetesinde köşe yazarlığı yaptıktan sonra yeniden *Cumhuriyet* gazetesine döndü. Gazetecilikle birlikte başladığı öykü yazarlığının ürünleri edebiyat dergilerinde yayımlandı. Daha çok öykücülüğüyle tanındı. Ancak roman, deneme, söyleşi, anı kitapları, günce türlerinde de eserler yazdı. *Suçumuz İnsan Olmak* ile Türk Dil Kurumu 1958 Roman Ödülü'nü, *Berber Aynası* ile 1959 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, bütün yapıtlarıyla 2000 yılı Orhan Kemal Roman Ödülü'nü kazandı. *Suçumuz İnsan Olmak* 1986'da Erdoğan Tokatlı yönetmenliğinde filme çekildi.

Oktay Akbal, 28 Ağustos 2015'te Muğla'da vefat etti.

Yalnızlık Bana Yasak

Yalnızlık Bana Yasak

Bütün Öyküleri - II

Oktay Akbal

Editör:

Sevengül Sönmez

Türkçe yayın hakları

© Doğan Egmont Yayıncılık
ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

1. baskı / Mart 2020

ISBN 978-605-09-7125-5

Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı

Geray Gençer

Kapak fotoğrafı

Cengiz Kahraman Koleksiyonu

Baskı

Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad.
2622 Sk.

Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar -
İSTANBUL

Tel: (212) 446 05 99

Sertifika no: 20699

Doğan Egmont Yayıncılık

ve Yapımcılık Tic. AŞ

19 Mayıs Cad. Golden Plaza

No 1, Kat 10, 34360

Şişli - İstanbul

Tel: (212) 373 77 00

Faks: (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr

editor@dogankitap.com.tr

satis@dogankitap.com.tr

Yalnızlık Bana Yasak

Bütün Öyküleri - II

Oktay Akbal

İçindekiler

Yalnızlık Bana Yasak	13
Yalnızlık Bana Yasak.....	15
Dar Oda	20
Canlılar Cansızlar.....	27
Cervantes Şatosu.....	46
Bir Şeyler Kırılacak.....	53
Bursa'da Toulouse-Lautrec	71
Gondol	78
Pencere Önleri.....	83
Aslı Çıkmazı	90
Haliç Rüzgârı	97
Kitaplar Yalnızlığı Çoğaltır	106
Boş Sevi.....	112
1935'te Bir Akşam.....	118
Bayraklı Kapı.....	125
Fehmiye Hanım'la Oğlu.....	140
Tarzan Öldü	147
Tarzan Öldü	149
Hayri Bey'li Üsküdar.....	156
Düş Sevi	165
Otel Odaları	171
İnsanlar da Eskir.....	174
Araba Sevdası.....	177
Sabah Düşünceleri	180
Bataklık Gemisi	183
Haziran Öğlesi.....	192
Yitip Giden	196
Benden Kurtulmak.....	201

Ak Kartal Buck Jones	206
Fallardaki Erkek.....	212
Akşam Kuşları	219
Kar Düşünceleri.....	225
Bu Telaş Öldürecek.....	228
“O da Ölmek mi Dersin”	232
Şubat Sabahı.....	235
Köprüde Bir Adam	238
Darmadağınık	241
Kara Önlükler	244
İnsan Hayvanı.....	247
Gençlik Karları.....	250
İstinye Suları	253
İstinye Suları	255
Dürbünle Bakan Adam.....	258
Bir Sabahtı... ..	261
Seviye Övgü.....	264
İki Çocuk	267
Rumelihisarı İskeleyi.....	271
Birdenbire	274
Yeryüzü Yalnızlığı.....	277
Osman Ölmez.....	280
Ağustos Pazarı.....	284
Denizde Bir Adam	288
Anlamı Var mı?	291
Küçük Kadın.....	294
Taşkentli Fil.....	297
İrep İçin.....	300
Sen Bunu Biliyor musun?	303
Paris Sokakları	306
Vermeden Almak.....	310
Korkudan Yana Olmamak	313
Ortak Yazgı.....	316
Hep İnsan İçin!	319
Bir Adım Daha	322
Ankara Günleri	325
Sıcak Haziran	328

Kırmızı Yorgan.....	331
Kanlıca Yağmuru	334
Sana Bana Ölüm Var.....	337
Bir İnsanı Tanımak	340
Sabah Çiyleri	343
Dönme Dolap	346
Mum Işığında.....	349
Yaşama Sıkıntısı.....	352
İnsan Yüzleri	356
Gece Canavarı.....	359
Yahya Kemal'e Gidelim	362
Beybabanın Balıkları.....	365
İnsan mısınız?	368
Güneşli Sabah	371
Turgut'u Örnek Alsak.....	374
Ağlama, Ağlat!.....	377
Yerde Sürünen	380
Ramazan Baklavası.....	383
Uçurumun Kenarında	385
Beyaz Harflerle.....	388
Dostlarla Söyleşi	391
Bayram Günü.....	394
Güzel Yalnızlıklar Kenti.....	398
Hyde Park'a Övgü.....	401
Galata Kulesi'nde Bir Ölüm.....	404
İlkyaz Devrimi.....	407
İlkyaz Devrimi	409
Kıyamete Bir Saat	414
Anılar da Ölür	423
Ölü Dalgalar	427
Gidenler Gidecek.....	432
Kar Yağıyor	434
Bay Thoreau ile Yolculuk	438
Kavaklar'a Hiç Gittiniz mi?.....	442
Sabaha Doğru.....	446
Köprü'nün Orta Yeri.....	449
Mercedes'te Giden Kadın.....	453

Güneş Hep Doğar.....	457
Mayısta Güller Açar	460
Anlamı Yok	463
İpek Çorap Varsın Düşün.....	470
Tanımsız Acı.....	475
Koparacaksın Zincirleri	478
Odamda Ağustosböceği	482
Eylül Diye Bir Mevsim.....	486
Gidiyoruz Hep Birlikte	489
Mutlu Olmak Vardır	493
Bir Gün Başlayacak	497
Bütün Susmalar	500
İstanbul Köylüsü.....	503
Bir Kediyi Öldürmek.....	507
Böyle Gençlik	511
Hep Geçip Gidilecek.....	515
Futbolcuyuz Futbolcu.....	518
Kopuk Düğmeler	521
Karşı Kıyılar	525
Karşı Kıyılar	527
O Eski Sevinçler	530
Odamdaki Serçe	534
Her Şeye Sıfırdan Başlamak	538
O Sokak.....	542
Yaşamın Biçimleri.....	546
Kalabalıktaki Yalnızlık	550
Bayram Düşünceleri	553
Ordan Burdan.....	556
Kendimle Söyleşi	560
Çok Bilmişlik.....	564
Bir Ana, Bir Kız	568
Sabah Sesleri	572
Gazi'yi Gördün mü?	575
Yazmasam Deli Olacaktım.....	579
Geçmiş Zamanı Ararken	582

Yalnızlık Bana Yasak

Yalnızlık Bana Yasak

Tek başıma kalamıyorum. İkinci bir kişi beliriyor birden. Hem bildik biri, hem yabancı. Hem dost, hem düşman. Çevremi boş bulunca gelip yerleşiyor yanıma. Oturuyorsam, karşı koltukta. Sokaktaysam bir adım önümde. Koluma giriyor. Yüzüme gülüyor. Kaşlarını çatıyor. Hemen kalabalığa dalmalıyım. Hemen radyoyu açmalıyım. Hemen biriyle konuşmalıyım. İlk karşılaştığım adamdan ateş istemeliyim, yol sormalıyım. Bir kadına bakmalıyım. Bir kahveye, bir sinemaya dalmalıyım...

Yasak bana insansız sokaklar, boş park kanepeleri, kimsesiz yollar. İlle garlara gitmeliyim. Sinemalar, meydanlar, kahveler. Yüzler, yüzler görmeliyim. Çirkin, uzun, sıska. Gözler renk renk. Şapkalar, paltolar, ıslak, tozlu. Yanıma yaklaşmamalı. Kulağıma dudaklarını değdirememeli. Sesini duymamalıyım. Bana durmaksızın kendimi hatırlatmamalı. Beni kendi üzerimde düşünmeye sürüklememeli.

Gereği var mı on yıl önceye dönmenin? Bir geceyi, bir akşamüstünü yeniden yaşamanın? Hayır, yapacak. On yıl, yirmi yıl öncenin karışık öyküsünü duyuracak. Yanlışlıklar mı yapmışım, ters bir adım mı atmışım, bir çıkmaza mı girmişim, ille ille hatırlatacak! Biliyo-

rum onları. Terslikler, yanılığlar çok. Yaşamım dolu onlarla. Ne olacak? Ben geçtim onları. Ben o insan değilim. Başka bir kişiyim artık. Her gün bir yeni insan değil miyiz? Geçti o anılar. O anılardaki kişi. Bak, kilom başka, paltom başka, elbisem başka. Deri, deri de başka. İçimdeki düşünceler, üzüntüler, sevinçler, düşler başka. Duygular başka. Öyleyse ne var o eski şeyleri tekrarlayacak? Evet, o yollara sapmamalıydım, o yanılığlara düşmemeliydim. O kitabı kapatmalı, başka kitabı açmalıydım. Yeni yönlere doğru koşmalıydım. Doğru belki de dedikleri. Belki yanlış büsbütün. Kim bilebilir? Geçmiş, geçmişti. Yeniden yaratılmaz ki! Ne istiyor öyleyse benden? Niye ayrılmaz ardımdan? Niye hep beni kısıtırmaya uğraşır?

Yalnızlığı severdim. Açılırdım. Bir yol tutardım, bir saat, iki saat giderdim. Çoğu zaman hiçbir şey düşünmezdim. İnsanlara yaklaşmak istemezdim. Onları hep uzaktan severdim. Seyretmesi daha hoştu insanları. Konuşunca bir şeyler yitirirlerdi. Elle dokununca bozuluveren oyuncaklara benzerlerdi. Uzaktan sevmek daha iyiydi. Kadınları da. Genç kızlar vardı hoşlandığım. Bir defa bile konuşmamıştım. Beni belki de tanımazlardı. Görünüşlerine yakışan birer kişilik uydururdum onlara. Alışmıştım buna, en kalabalık yerlerde bile yalnız olabiliydim. Uzun uzun mektuplar yazardım, yırtar atardım. Yalnızlığımın tadını duyardım iyice. Her çareye başvururdum bunun için. Dostluklardan kaçardım. İnsanların toplu hayatından ürkerdim. Hep tek başıma olmak isterdim. Kendime yetmek. Kendi başıma bir evren kurmak.

Yalnızlığımın içinde zaman yitirdim. Yıllar geçti, farkında olmadan. Aynalarda biri vardı, arada bir bana bakan. Her zaman çıkmazdı karşıma. Arada bir garip garip beni süzerdi. Tam saçımı tararken tam tıraş olurken tam kravatımı bağlarken birden belirirdi. Kalakalırdım. Yüzümü keserdim. Gözlerimi başka yana çevirirdim. O yanda belirirdi bu defa. Kapatırdım göz kapaklarımı, bakışı içimde yaşardı. Bir şeyler anlatmak isterdi. Giderek aynalara bakmaz oldum. Tıraş olmayı seyrekleştirdim, kravat bağlamadım. Anlamıştım: bir düşmanım vardı artık. Tanıyordum onu. Bir vitrine bakarken elini camdan bana uzatıyordu, başını sallıyordu. Bir kapıdan geçerken ayağımdan çekiyordu. Hele boş sokaklarda beni bir yakalamasın! Kolumu sımsıkı tutar, başlardı konuşmaya. Kulaklarım uğuldardı. Söz açardı çocukluğumdan. İlkokul günlerimden. Hep de unutmak istediklerimi hatırlatırdı. Bir çocuğa çelme takmıştım okul merdiveninde. Tepetaklak yuvarlanmıştı. Ne çok unutmak istemiştım bu olayı. Unuttum da. Yaşlı bir kadını terslemiştım. Yalanlar söylemişim, çevreme yaymışım. Sorumluluk nedir bilmeden. Bunları hep tekrarlıyordu. Bunlar gibi daha neleri.

Artık ondan korkuyordum. Gitgide içimde yerleşiyordu. Kıvrıyla kıvrıla hortumunu derinliklere uzatıyordu. Donmuş, kaskatı kesilmiş eski çirkin anılar yığınını kazıyordu. Boşu boşuna akıp geçmiş günler kopuk parçalar halinde çın çın ötüyordu. Bendim hepsinin kahramanı. Bendim o anlamsız kişi. Bendim. Bendim hep. Zordu dayanmak. Duymak, anlatmak istemiyordum. Kaçmak, kurtulmak... İnsanlardı tek kurtarıcı. Kalabalık, aydınlık, sokaklar, tramvaylar, gürültüler, sinema salonları, kahveler. Ondan kurtulmak için

başvurmadığım çare kalmadı. Tavla partilerinde birinci oldum. Kap-tıkaçtıllarda usta kesildim. İyiydi, insanlar konuştuğça iyiydi. Hep o içinde bulunduğum anı yaşıyordum. Hep geleceğe doğru gidi-yordum. Geçmişini hatırlamıyordum. Sinemalar da öyleydi. Silah ses-leri Kızıldere, danslar, hep avutucu şeylerdi. Ne kadar çok silah patlarsa, ne kadar çok insan öldürülürse, o kadar iyiydi. Tramvay duraklarında yağmur altında bekleyenlere katılıyordum. Genç kız-lar, kadınlar, öğrenciler arasında kendini duyuramıyordu. Bazen es-ki anılara sığınarak yanıma yaklaşıyordu. Bir genç kız okul çantasını sallayarak tramvay bekliyor. Tamam. İçime bir şeyler doluyordu. Yal-nızlığımın acısını duyuyordum. Kaçırılmış fırsatlar, aptallıklar. Yıllar öncesi bu duraklarda bekleyişlerimi, eli boş dönüşlerimi. Sinema-da bazen bir benzeyiş, bir anış, bir gülüş beni geçmişe sürüklüyordu. Sevmiyordu beni hiç. Küçümsüyordu. Ömrünü havaya uçurmuş bi-ri sayıyordu. Çılgına çeviriyordu. Beni geçmiş yanılığımınla baş ba-şa kalabileceğim günlere iteliyordu. Bir aynaya baksam gözlerimin içinde güldüğünü görüyordum. Garip bir sevinç duyar gibiydi acıla-rıma. Aynaları kırmak, geçmişini geleceği ortadan kaldırmak istiyor-dum. Çaresi yoktu. Ne yapacağımı bilemiyordum. Karşıma çıkan ilk insana koşup “Ateşiniz var mı?” diyordum. Ya da bir kadına gerek-siz yere çapkın çapkın bakıyordum. Uzaktan geçen bir tanıdığı görür görmez koşup koluna giriyordum.

Yalnızlık bana yasak. Hep insanların arasında olmalıyım. Kalaba-lıkta bile tek başıma kalmamalıyım. Büyük kentlerde yalnızlık de-rinden duyulur. Ben küçük kentlerde hiç yaşamadım. Milyonluk

kentlerin bulvarlarında tadılan bir yalnızlık var ki onu önlemek zor. Parklardaki kenar semtlerdeki yalnızlık ise daha başka... Oturuyorum bir sokak kanepesine, kendimi deniyorum. Belki gelmez yanıma diye. Belki unuttu diye. Eski yalnızlığımı yeniden tadarım diye. Denizi gören bir sıra var ağaçların altında. Oraya, sağa sola bakıyorum. Evrenden kopup kendimi dinliyorum. Yok, yok ortalıkta. Açıyorum kitabımı bir sayfa okuyorum içimden. Başımı kaldırıyorum. Tekrar çevreme bakıyorum. Yok, yok. Düşmanım yok. Dost geçinen o düşmanım yok... Gözlerim denizde kayan bir vapura iliştiriyor. Dumanlar salıyor maviliğe. Ufacık, minicik. Nereye gider bu duman, havada ne olur? “O duman senin içinde” diyor biri. Kapkara dumanlar sarıyor çevremi. Gene o karmakarışık konular, geçmişin olanca tozu, yanılmalar, aldanmalar birer kitap sayfası gibi açılıyor. Yanı başıma gelip yerleşmiş. Ayak ayak üstüne atmış. Tıpkı bir dişi. Düşmanlığı dostluğu anlaşılmayan bir sevgili. Yasak bana yalnızlık. Hiç bitmeyecek bir yasak. Çaresiz kalkıyorum. Onu koluma takıyorum. Geçmişin karanlık yollarına doğru ağır ağır yürüyorum.

Türk edebiyatının en güçlü kalemlerinden Oktay Akbal'ın bütün öyküleri...

Yalnızlık Bana Yasak adını verdiğimiz ikinci ciltte, yazarın 1960-1980 arasında yayımladığı beş öykü kitabı yer alıyor: *Yalnızlık Bana Yasak*, *Tarzan Öldü*, *İstinye Suları*, *İlkyaz Devrimi* ve *Karşı Kıyılar*.

1960'ların İstanbulu'nda toplumla uyuşmakta zorlanan bir adamın, çevresini gözleyerek sıradan insanların yaşam kaygısını, iç dünyalarını, bunalımlarını anlamaya, tanımaya çalıştığı bu öykülerde Oktay Akbal, geçmişle şimdiyi iç içe geçiriyor. Şimdinin olanaklarında geçmiş, geçmişin anılarında şimdiyi arıyor.

Ana temalarını büyüme, ilk gençlik çağı, kırık aşk hikâyeleri, yasak aşk, kavuşamama, eski dostluklar, eski mahalleye ve eski zamanlara özlemin oluşturduğu bu öyküler, Behçet Necatigil'in deyişiyle, "Konulu hikâyeler değil de belli konular çevresinde oluşan anılar toplamıdır."

Usta bir öykücüden hayata ve insana dair öyküler...

tevsiiye edilen
KDV'siz
satış fiyatı

₺ 45

ISBN 978-605-09-7125-5

ISBN 978-605-09-7125-5

9 786050 971255

Doğan
Kitap